

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра кримінального права № 2

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Кримінальне право»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2022. 26 с.

Розробники:

Харитонов Сергій Олександрович, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального права № 2;
Оробець Костянтин Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент,
асистент кафедри кримінального права № 2

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 2
(протокол № 8 від 10 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики
(протокол № 10 від 30 травня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінально-правової політики
(протокол № 10 від 11 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Харитонов Сергій Олександрович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	14
5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	16
6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	17
7. Критерії оцінювання результатів навчання	17
8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	21
9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	21

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальне право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов’язкова
Кількість модулів – 2	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»	Період підготовки: 2022-2025
Загальна кількість годин – 120		Семестр
Тижневих годин: аудиторних – 2-4, самостійної роботи здобувача вищої освіти – 2-4	Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»	3
		Лекції
		30 год.
		Практичні заняття
		34 год.
Спеціалізація «Правоохоронна діяльність»	–	Самостійна робота
		56 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти глибоких теоретичних знань, умінь та навичок, які необхідні для ефективної діяльності в кримінально-правовій галузі, виховання в них шанобливого ставлення до кримінального права та закону як до засобів захисту громадян, їх прав, свобод та законних інтересів, а також інтересів суспільства та держави від кримінально протиправних посягань.

Завдання:

- систематизоване викладання здобувачам вищої освіти теоретичних знань про принципи, категорії та положення кримінального права, формування цілісного уявлення про кримінальне право як багатоаспектний феномен;

- навчання здобувачів освіти правильному орієнтуванню в діючому кримінальному законодавстві;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з матеріалами судової практики;
- розвиток здібностей тлумачити та застосовувати норми кримінального права;
- вироблення навичок застосування кримінально-правових норм при вирішенні практичних казусів, а також вміння аргументувати свою думку.

Пререквізити: «Історія держави і права України», «Теорія права», «Конституційне право України».

Кореквізити: «Міжнародне право».

Постреквізити: «Кримінальний процес», «Теорія та практика кваліфікації кримінальних правопорушень», «Особливості кваліфікації військових кримінальних правопорушень», «Практикум зі складання процесуальних документів у кримінальному провадженні», «Кримінологія», «Криміналістика».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1	Надавати загальну характеристику сучасного стану кримінального права з урахуванням зібраної інформації щодо чинного законодавства, доктринальних положень та матеріалів судової практики.
РН НД-2	Здійснювати ретельний пошук, аналіз та застосування положень як національного, так і міжнародного права з приводу чинності закону про кримінальну відповідальність в часі та в просторі.
РН НД-3	Розкрити зміст та ознаки елементів складу кримінального правопорушення та поняття кваліфікації кримінального правопорушення; аналізувати види складів кримінального правопорушення.
РН НД-4	Розкрити поняття співучасті, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки.
РН НД-5	Пояснювати природу, поняття, зміст і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
РН НД-6	Визначати підстави кримінальної відповідальності за незакінчене кримінальне правопорушення; особливості кваліфікації готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення, вміння відмежовувати їх від адміністративних правопорушень.
РН НД-7	Бути обізнаним з приводу ознак та мети покарання; знати класифікацію та види покарань за КК України.
РН	Демонструвати знання видів, передумов, підстав, порядку застосування та

НД-8	правових наслідків звільнення від покарання та його відбування.
РН НД-9	Пояснювати природу і зміст судимості, підставу її виникнення і строки, протягом яких особа визнається такою, що має судимість, та правові наслідки судимості.
РН НД-10	Визначати загальні засади призначення покарання, застосовувати законодавчі приписи щодо порядку призначення покарання при аналізі процесуальних документів та складанні їх проєктів.
РН НД-11	Демонструвати знання взаємозв'язку Загальної та Особливої частин КК України під час розв'язання практичних казусів, враховуючи при цьому вимоги дозвільної системи, правил дорожнього руху, а також інші вимоги законодавства у сфері правопорядку; наводити аргументи одного варіанта рішення практичних завдань та контраргументи щодо інших варіантів рішень.
РН НД-12	Встановлювати елементи та ознаки складів кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності; аргументувати та формулювати свою думку щодо кваліфікації кримінальних правопорушень за умовами ситуацій.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 1.1. Здатність удосконалювати свій професійний рівень та набувати

нові знання.

ЗК 1.2. Здатність до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.

ЗК 1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК15. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК 1.1. Здатність до реалізації міжнародних стандартів прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.

СК 1.2. Уміння виявляти проблеми правозастосування та пропонувати шляхи їх вирішення під час здійснення правоохоронної діяльності.

Програмних результатів навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН20. Контролювати в межах повноважень стан дотримання фізичними та юридичними особами вимог дозвільної системи, правил дорожнього руху, а також інших вимог законодавства у сфері правопорядку.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Кримінальне право. Кримінальне правопорушення

Поняття, завдання, система кримінального права. Значення терміну «кримінальне право». Кримінальне право, його поняття та ознаки як самостійної галузі права. Завдання, функції та принципи кримінального права. Джерела кримінального права. Система кримінального права. Кримінальне право та суміжні галузі права: співвідношення і взаємозв'язок.

Наука кримінального права, її предмет, метод, завдання.

Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та у просторі. Закон про кримінальну відповідальність: поняття, ознаки, функції, специфічні риси та значення. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Структура кримінально-правової норми. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Визначення часу вчинення кримінального правопорушення. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі.

Правові наслідки засудження особи за межами України. Вирішення питання про кримінальну відповідальність осіб, які підлягають кримінальній відповідальності за законодавством іноземної держави і перебувають на території України, та виконання вироків, винесених іноземними судами чи міжнародними судовими установами.

Кримінальне правопорушення та його види. Типи визначень поняття кримінального правопорушення. Соціальна та юридична природа кримінального правопорушення. Криміналізація і декриміналізація суспільно небезпечних діянь. Поняття й ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальний проступок та злочин, їх співвідношення. Види злочинів. Значення класифікації кримінальних правопорушень для кримінальної відповідальності та покарання. Малозначне діяння: поняття, ознаки, правові наслідки, значення для поняття кримінального правопорушення. Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень.

Склад кримінального правопорушення та його види. Склад кримінального правопорушення як підстава кримінальної відповідальності. Поняття, функції та значення складу кримінального правопорушення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення. Елементи та ознаки складу кримінального правопорушення. Види складів кримінального правопорушення.

Об'єкт кримінального правопорушення. Наукові підходи до розуміння поняття об'єкта кримінального правопорушення. Структура суспільних відносин, які охороняються кримінальним законом, як об'єкта кримінального правопорушення. Критерії класифікації об'єктів кримінального правопорушення. Види об'єктів кримінального правопорушення, їх значення.

Предмет кримінального правопорушення: його поняття та місце в структурі складу кримінального правопорушення. Відмінність предмета від об'єкта кримінального правопорушення.

Потерпілий від кримінального правопорушення: поняття, ознаки, види.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Поняття, обов'язкові та факультативні ознаки, значення об'єктивної сторони як елемента складу кримінального правопорушення. Діяння: поняття, ознаки, форми та види. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення: поняття, види, значення. Причинний зв'язок у кримінальному праві: поняття, види, порядок встановлення та значення. Спосіб, засоби (знаряддя), обстановка, місце, час вчинення кримінального правопорушення як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону кримінального правопорушення: поняття та кримінально-правове значення.

Суб'єкт та суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття та ознаки. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта кримінального правопорушення: поняття та критерії. Неосудність: поняття та критерії. Обмежена осудність: поняття, значення, правові наслідки визнання особи обмежено осудною. Вік, з якого

може наставати кримінальна відповідальність. Види суб'єкта кримінального правопорушення: загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у стані сп'яніння, та її обґрунтування.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки, значення. Умисел та його види. Необережність та її види. Випадок (казус), його відмежування від кримінально протиправної недбалості. Змішана (подвійна, складна) форма вини та її значення для кваліфікації кримінального правопорушення. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення: їх поняття та значення для кваліфікації. Фактична та юридична помилки в кримінальному праві: поняття, види помилок та їх значення для кримінальної відповідальності.

Стадії кримінального правопорушення. Поняття та види стадій кримінального правопорушення. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення. Готування до кримінального правопорушення: поняття, види, відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру та від замаху на кримінальне правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення: поняття, види, відмежування замаху на кримінальне правопорушення від готування до кримінального правопорушення та закінченого кримінального правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні: поняття, ознаки, правові наслідки. Дійове каяття: поняття, ознаки, правові наслідки та відмінність від добровільної відмови.

Співучасть у кримінальному правопорушенні. Співучасть у кримінальному правопорушенні: поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види співучасників: об'єктивні та суб'єктивні ознаки діяльності співучасників. Форми співучасті: критерії, покладені в основу поділу співучасті на форми, характеристика форм співучасті. Спеціальні питання відповідальності за співучасть у кримінальному правопорушенні. Причетність до кримінального правопорушення: поняття, види, відмежування причетності від співучасті.

Повторність, сукупність, рецидив кримінальних правопорушень.

Одиничне кримінальне правопорушення: поняття, ознаки, види. Повторність кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки. Сукупність кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки. Рецидив кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки.

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: поняття, ознаки, види. Необхідна оборона. Перевищення меж необхідної оборони: поняття, ознаки, види та відповідальність. Уявна оборона: поняття, ознаки, відповідальність за шкоду, заподіяну в стані уявної оборони. Затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення: поняття, підстава, мета та ознаки. Крайня необхідність: поняття, підстава, ознаки правомірності та правові наслідки. Перевищення меж крайньої необхідності: поняття, ознаки та відповідальність. Фізичний або психічний примус: поняття, ознаки та значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації: поняття, ознаки та значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність.

Модуль 2. Покарання та інші заходи кримінально-правового характеру.
Характеристика Особливої частини кримінального права

Поняття, ознаки покарання. Система покарань. Призначення покарання.

Покарання: поняття, ознаки, мета покарання та їх визначення за КК України. Система покарань: поняття, ознаки та значення. Класифікація видів покарань та її критерії. Види покарань, їх характеристика, порядок призначення. Загальні засади призначення покарання. Призначення покарання при незакінченому кримінальному правопорушенні та при співучасті. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків.

Інші заходи кримінально-правового характеру. Погашення та зняття судимості. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Примусові заходи медичного характеру: поняття, види, мета, підстави, порядок та правові наслідки їх застосування. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування: підстави, порядок та правові наслідки його застосування. Категорії осіб, до яких застосовується примусове лікування. Спеціальна конфіскація: поняття, підстави та порядок застосування, відмінність від конфіскації майна як виду покарання. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб: поняття, види, підстави, порядок та правові наслідки їх застосування.

Поняття та ознаки судимості. Правові наслідки судимості. Погашення та зняття судимості.

Поняття Особливої частини кримінального права України, її значення і система. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Поняття Особливої частини кримінального права України, її значення. Єдність Загальної та Особливої частин кримінального права. Відображення положень Конституції України в Особливій частині Кримінального кодексу України. Система Особливої частини Кримінального кодексу України.

Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень. Правові і наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення – правова модель кваліфікації кримінальних правопорушень.

Окремі види кримінальних правопорушень. Колабораційна діяльність: склад кримінального правопорушення, розмежування з іншими кримінальними правопорушеннями проти основ національної безпеки України. Торгівля людьми: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній: склад кримінального правопорушення, розмежування з суміжними діяннями. Терористичні кримінальні правопорушення. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Поняття,

загальна характеристика і види (система) кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень у сфері недоторканності державного кордону України: незаконне переправлення осіб через державний кордон України; порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї; незаконне перетинання державного кордону України; порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю; порушення правил міжнародних польотів.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
Модуль 1. Кримінальне право. Кримінальне правопорушення						
1.	Згідно розкладу	Тема 1. Поняття, завдання, система кримінального права.	6	2	2	2
2.	Згідно розкладу	Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та у просторі.	8	2	2	4
3.	Згідно розкладу	Тема 3. Кримінальне правопорушення та його види.	8	2	2	4
4.	Згідно розкладу	Тема 4. Склад кримінального правопорушення та його види.	8	2	2	4
5.	Згідно розкладу	Тема 5. Об'єкт кримінального правопорушення.	8	2	2	4
6.	Згідно розкладу	Тема 6. Об'єктивна сторона	10	2	4	4

		кримінального правопорушення.				
7.	Згідно розкладу	Тема 7. Суб'єкт та суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.	8	2	2	4
8.	Згідно розкладу	Тема 8. Стадії кримінального правопорушення.	8	2	2	4
9.	Згідно розкладу	Тема 9. Співучасть у кримінальному правопорушенні.	10	2	4	4
10.	Згідно розкладу	Тема 10. Повторність, сукупність, рецидив кримінальних правопорушень.	8	2	2	4
11.	Згідно розкладу	Тема 11. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.	8	2	2	4
		<i>Разом</i>	<i>90</i>	<i>22</i>	<i>26</i>	<i>42</i>
Модуль 2. Покарання та інші заходи кримінально-правового характеру. Характеристика Особливої частини кримінального права						
12.	Згідно розкладу	Тема 1. Поняття, ознаки покарання. Система покарань. Призначення покарання.	8	2	2	4
13.	Згідно розкладу	Тема 2. Інші заходи кримінально-правового характеру. Погашення та зняття судимості.	8	2	2	4
14.	Згідно розкладу	Тема 3. Поняття Особливої частини кримінального права України, її значення і система. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.	6	2	2	2
15.	Згідно розкладу	Тема 4. Окремі види кримінальних правопорушень.	8	2	2	4

		<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>14</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4	30	34	56

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у таких формах:

- підбір та аналітичне дослідження рекомендованої, нової навчальної та наукової літератури, тематичних актів законодавства України, статистичних і емпіричних даних, слідчо-прокурорської та судової практики з питань кримінального права;
- опрацювання конспектів лекцій;
- підготовка до практичних занять;
- розробка кейсів з питань застосування нормативно-правових актів правоохоронними органами та судовими інстанціями;
- виконання практичних завдань;
- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези й ін.);
- участь у конкурсах студентських наукових праць, турнірах;
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, виконання тестових завдань тощо);
- самотестування;
- підготовка до іспиту згідно з переліком питань, що розроблені кафедрою, та ін.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри кримінально-правової політики.

6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінальне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове чи експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист реферату за ініціативи здобувача освіти та ін. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,3; 0,7; 1);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів (колоквіуми, виконання тестових завдань тощо).

Упродовж семестру здобувачі вищої освіти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач допускається до складання іспиту, становить 25 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Кримінальне право» при підсумковому контролі у формі іспиту:

Поточний контроль				Індивідуаль- на робота здобувачів	Підсумко- вий контроль (іспит)	Підсумко- ва оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2				
п/з	Тестове завдання	п/з	Колоквіум			
max 13	max 10	max 4	max 3	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання (іспит):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	0,7	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 3	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	2	Добре засвоєння матеріалу, але є окремі помилки.
	1	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестове завдання	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8-9	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	6-7	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	4-5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2-3	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
Min 0-1	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.	
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені власні пропозиції.
	7	Переважає більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні

		роботи на відповідну тему.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	2	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено плагіат.
Стаття	10	Наукова стаття рецензується науковим керівником і зараховується публікація статті у фаховому науковому виданні.
Тези	5	Тези рецензуються науковим керівником і зараховується публікація тез доповіді на студентській науково-практичній конференції.
Наукова доповідь для виступу на науковому гуртку	Max 10	Доповідь не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	5	Доповідь містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Доповідь оформлена без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Презентація	Max 5	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача вищої освіти іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання. При цьому правильно визначені основні поняття обраної теми, а презентація супроводжується мультимедійним вмістом (слайдами з текстом, таблицями, діаграмами, фото, малюнками, інфографікою тощо) та посиланнями на джерела інформації.

	Min 0	Тема презентації не розкрита або в ній містяться грубі помилки. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
--	-------	---

Іспит	Max 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповідях суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповідях за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповідях за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповідях на питання.
	Min 0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю (іспит)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Література

Основна література

1. Вереша Р. В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навч. посіб. Київ : Алерта, 2022. 612 с.

2. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за заг. ред. О. М. Литвинова. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 428 с.

3. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків :

Право, 2020. 584 с.

4. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2020. 656 с.

5. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / О. В. Попович. Чернівці : ЧЮІ НУ «Одеська юридична академія», 2022. 319 с.

6. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. І. М. Копотуна. Київ : КНТ, 2023. 932 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., перероб. і допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.

9. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посіб. / за ред. М. І. Панова та С. О. Харитоновна. Київ : Норма права, 2023. 460 с.

10. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 7-е вид., допов. і перероб. / упоряд.: Р. В. Вереша, В. В. Карпунцов. Київ : Алерта, 2024. 356 с.

11. Правові висновки Верховного Суду (кримінальна юрисдикція) за 2018 рік / упоряд.: Н. О. Антонюк, П. П. Андрушко. Київ : Правова єдність : Алерта, 2019. 342 с.

12. Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах. Захист життя, здоров'я, честі та гідності / за заг. ред. В. С. Ковальського. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 296 с.

13. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посіб. / І. М. Сопілко та ін. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. 188 с.

14. Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2020. 704 с.

Додаткова література

1. Kharytonov S., Panov N., Haltsova V. Object of criminal offence: modern interpretations. *Journal of the national academy of legal sciences of Ukraine*. 2021. № 4. P. 262–270.
2. Volodymyr A. Shatilo, Sergiy O. Kharytonov, Volodymyr M. Kovbasa, Andrii V. Svintsytskyi, Andrii M. Lyseiuk. Prospects for State and Individual Responsibility in Cases of Aggression in the Context of Russia's Armed Aggression Against Ukraine. *International Criminal Law Review*. 2023/7/14. Т. 23. № 4. P. 626–641.
3. Баулін Ю., Тацій В. Завдання вітчизняної кримінально-правової науки в умовах реформування кримінального законодавства України. *Право України*. 2020. № 2. С. 17–30.
4. Бегма А. П., Муляр Г. В., Ховпун О. С. Кримінальні проступки як новела кримінального та кримінально-процесуального законодавства. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 365–368.
5. Борисов В. І. Вибрані твори. Книга 2. Харків : Право, 2023. 840 с.
6. Гальцова В. В., Харитонов С. О., Храмцов О. М., Житний О. О., Васильєв А. А. Кримінальний закон як засіб охорони прав і свобод людини в сучасному світі. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2021. Т. 28. № 3. С. 248–256.
7. Колос М. І. Українське кримінальне право: походження, розвиток і сучасність : монографія. Київ : ВД «Освіта України», 2019. 836 с.
8. Круглов О. Щодо поняття кримінального правопорушення. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2021. № 2(16). С. 24–32.
9. Любавіна В. П. Вина як кримінально-правова категорія та її вплив на кваліфікацію злочину. *Молодий вчений*. 2021. № 6 (94). С. 68–71.
10. Новікова К. А. Обмеження свободи як вид покарання : монографія / наук. ред. Ю. А. Пономаренко. Харків : Право, 2019. 288 с.

11. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2019. 624 с.
12. Оробець К. М. Кваліфікація кримінальних правопорушень: проблема визначення та методологічні аспекти дослідження. *Правова держава*. 2021. № 44. С. 125–131.
13. Оробець К. М. Соціальна оцінка вини у кримінальному праві. *Порівняльно-аналітичне право: електронне фахове видання*. 2020. № 4. С. 631–636. URL: http://pap-journal.in.ua/wp-content/uploads/2020/08/PAP-4_2020.pdf
14. Оробець К. М. Характер суспільної небезпечності кримінального правопорушення як прояв його антицінності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2019. Том 30. № 6. С. 131–135.
15. Панов М. І. Вибрані праці з проблем правознавства. Харків : Право, 2020. 1160 с.
16. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень : монографія. Харків : Право, 2020. 720 с.
17. Смушак О., Дердюк Б. До питання про зміст поняття «причетність до кримінального правопорушення». *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 240–243.
18. Турлова Ю. А. Деякі питання визначення кримінального проступку та його видів. *Актуальні проблеми сучасної юриспруденції*. 2019. № 6. С. 175–180.
19. Ус О. В. Алгоритми кваліфікації у кримінальному праві. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. № 2. С. 91–95.
20. Ус О. В. Кваліфікація злочину при конкуренції загальної та спеціальної кримінально-правових норм. *JURNALUL JURIDIC NAȚIONAL: TEORIE ȘI PRACTICĂ*. Mai 2019. С. 136–140.

21. Ус О. В. Ознака, що обтяжує відповідальність і впливає на кваліфікацію кримінального правопорушення: правова природа та поняття. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2023. № 2(20). С. 26–47.

22. Ус О. В. Формула кваліфікації в кримінальному праві. *Право і суспільство*. 2021. № 3. С. 128–136.

23. Хавронюк М. І. Проступок, його сутність і порядок досудового розслідування та судового розгляду: новітні середньоазійські підходи порівняно з уже відомими. *Право України*. 2020. № 2. С. 119–137.

24. Харитонов С. О., Панов М. І. Кримінальне правопорушення: поняття та його види. *Право України*. 2021. № 3. С. 27–61.

25. Харитонов С. О., Панов М. І. Суспільна небезпечність діяння в системі ознак поняття «кримінальне правопорушення». *Проблеми законності*. 2020. № 150. С. 124–140.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Європейського суду з прав людини - [https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

4. Офіційний веб-портал Єдиного державного реєстру судових рішень - <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

5. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

6. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

7. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

8. Офіційний веб-портал Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава

Мудрого - <https://library.nlu.edu.ua/>

9. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора -
<https://www.gp.gov.ua/>

10. Офіційний веб-портал Президента України -
<http://www.president.gov.ua>

11. Сайт Ради Європи - <https://www.coe.int/en/web/portal>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінально-правової політики. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/118-kafedra-kriminalnogo-prava-2.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Кримінальне право». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1238>